

2005, Nr. 3(14)

ISSN 1648-939X

Gamtamokslinis
U G D Y M A S

Natural Science
E D U C A T I O N

Естествонаучное
ОБРАЗОВАНИЕ

LEIDYKLA
Lucilijus
2005

This journal is indexed in *Kieran Lim's list of Chemical Education and Science Education Journals* (Australia), list of *Journals of Interest to Chemical Educators* (USA) and a list of *Science Education Journals* (USA).

KIEK SVARBUS GAMTAMOKSLINIS UGDYMAS?

Šiuo metu gamtamokslinis ugdymas mūsų šalyje, kaip ir visoje Europoje, patiria reikšmingus iššūkius.

Pirma. Dažnai teigiama, kad, norint būti kompetentingu ir aktyviu nariu modernios žinių visuomenės, kurioje mokslas ir technologijos daro esminę įtaką kiekvieno piliečio gyvenimui, privalu būti raštingam gamtos mokslų srityje. Kasdienybėje mes stebime debatus žiniasklaidoje bei politinėje arenoje apie sociomokslines kontroversijas – tokias, kaip globalus klimato kitimas, genetiškai modifikuotų elementų panaudojimas maisto produktuose, žmonių klonavimas ir kt. Sprendžiant šias ir panašaus pobūdžio problemas, atsiranda aktyvaus ir kompetentingo visuomenės dalyvavimo poreikis kuris, savo ruožtu reikalauja iš švietimo sistemos, kad gamtos mokslų disciplinos būtų mokomos tokiais būdais, kad jos taptų įdomios, svarbios bei aktualios kiekvienam moksleiviui (*Andersen ir kt., 2003).

Antra. Naujos technologijos ateina į kasdienį gyvenimą, keičia mūsų buitį ir gyvenimo kokybę. Vis daugiau darbo vietų ir specialybių spartėjančiu tempu reikalauja kokybinio protavimo, mokėjimo formuluoti uždavinius ir juos greitai spręsti, gebėti sudėtinguose reiškinuose išskirti svarbiausias grandis, atsijoti antraeilius veiksnius ir tuo remiantis priimti optimalius taktinius ir strateginius sprendimus. Tvirtos ir gilios gamtamokslinės žinios ir suteikia daugumai žmonių tokių savybių. Mažėja darbo vietų, kur tokių savybių nereikia. Atsirado daug darbų ir specialybių, kurios neegzistavo kad ir prieš penkerius metus, ir atsirado po penkerių metų daug naujų specialybių, nežinomų dabar. Deja, Lietuvoje kaip ir kitose Europos šalyse stebima gamtamokslinių disciplinų stūmimo iš mokyklų tendencija. Tai pridengiama mokyklos humanizavimo šūkiu. Todėl nenuostabu, jog vyrauja susirūpinimas, kad Europos šalys patiria ir ateityje patirs vis daugiau sunkumų, parengiant žinių ir technologijų visuomenei aukšto lygio kvalifikuotų specialistų, gebančių vadovauti mokslo ir technologijų tyrimams, jų plėtrai bei ugdymui (**The High Level Group on Increasing Humans Resources for Science and Technology in Europe, 2004).

Priimant šiuos iššūkius, švietimo sistemos strategams, akademinėi bei mokslinei visuomenei būtini kokybiškai gilūs ir solidūs, paremti faktais ir aiškiai suprantami tyrimai.

Šiame kontekste „Gamtamokslinio ugdymo“ žurnalo misija dar labiau išryškėja. Šis novatoriškas, aukštos kokybės mokslinis ir metodinis leidinys, nutiesęs tiltus tarp mokslo ir praktikos, pateikiantis tarpkultūrinį požiūrį į gamtamokslinio ugdymo problemas, skatinantis aktyvią partnerystę tarp gamtamokslinių disciplinų, integraliai žvelgiantis į pasaulio pažinimą, yra naudingas ir reikšmingas tiek mokslininkui, tiek pradedančiam pedagoginį darbą, tiek jau turinčiam savo darbo stilių mokytojui, tiek besiruošiančiam kitus mokyti studentui.

Violeta Šlekienė

*Šiaulių universiteto Gamtos fakulteto Fizikos katedros vedėja
Žurnalo redakcinės kolegijos narė*

* Andersen, N., Bush, H., Horst, S., & Troelsen, R. (Eds.). (2003). *Fremtidens naturfaglige uddannelser. Naturfag for alle – vision og oplæg til strategi (Vol.7)*. København: Undervisningsministeriet, Uddannelsesstyrelsen. (In Danish, but with an English summary)

** The High Level Group on Increasing Humans Resources for Science and Technology in Europe. (2004). *Europe needs more scientists – increasing human resources for science and technology in Europe: European Commission – Directorate C: Science and Society*.